

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA

Manuela Ingaldi
Agnieszka Ociepa-Kubicka
Oksana Seroka-Stolka

**PROEKOLOGICZNE ZARZĄDZANIE
W PRZEDSIĘBIORSTWIE
- WSPÓŁCZESNE PROBLEMY
I UWARUNKOWANIA**

CZĘSTOCHOWA 2016

**POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA**

**Manuela Ingaldi
Agnieszka Ociepa-Kubicka
Oksana Seroka-Stolka**

**PROEKOLOGICZNE ZARZĄDZANIE
W PRZEDSIĘBIORSTWIE
- WSPÓŁCZESNE PROBLEMY
I UWARUNKOWANIA**

Wydawnictwo Wydziału Zarządzania
Politechniki Częstochowskiej

Częstochowa 2016

RECENZENT

dr hab. inż. Tomasz Nitkiewicz prof. PCz

REDAKCJA

Lucyna Żyła

REDAKCJA TECHNICZNA

Dorota Boratyńska

PROJEKT OKŁADKI

Dorota Boratyńska

ISBN 978-83-65179-78-4

© Copyright by Wydawnictwo Wydziału Zarządzania
Politechniki Częstochowskiej
Częstochowa 2016

Wydawnictwo Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36 B
tel. 34 325 04 80, dystrybucja 34 325 08 67
e-mail: wyd.wz@zim.pcz.pl

Spis treści

Wstęp	5
1. Zewnętrzne uwarunkowania proekologicznego zarządzania w przedsiębiorstwie	8
1.1. Polityka ekologiczna państwa	8
1.2. Uwarunkowania prawne	13
1.2.1. Instrumenty administracyjno-prawne	14
1.2.2. Instrumenty finansowo-prawne	22
1.3. Presja rynkowa	26
2. Środowisko naturalne a działalność człowieka	29
2.1. Dostępność zasobów środowiska w działalności człowieka	29
2.2. Wpływ zmian klimatycznych na działalność przedsiębiorstwa	34
2.3. Ślad ekologiczny jako wskaźnik oddziaływania człowieka na środowisko	37
3. Zarządzanie środowiskowe w przedsiębiorstwie	43
3.1. Ewolucja zarządzania środowiskowego	43
3.2. System zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001	44
3.2.1. Ciągłe doskonalenie w systemie zarządzania środowiskowego	47
3.2.2. Nowelizacja normy ISO 14001	49
3.2.3. Procedura wdrażania oraz certyfikacja systemu zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001	57
3.2.4. Korzyści i trudności wynikające z wdrażania systemu ISO 14001	60
4. System Ekozarządzania i Audytu (EMAS)	63
4.1. Wdrażanie EMAS oraz wymogi prawne	63
4.2. Rejestracja w systemie EMAS	67
4.3. Korzyści płynące z wdrożenia systemu EMAS	69
4.4. Problemy z wdrażaniem systemu EMAS	70
4.5. Przykład wdrożenia systemu EMAS w różnych przedsiębiorstwach	74
4.6. Porównanie systemu zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 i EMAS	79
5. Narzędzia wykorzystywane w zarządzaniu środowiskowym w przedsiębiorstwie	83
5.1. Life Cycle Assessment	83
5.2. Wskaźniki środowiskowe	87

5.3. Ekoznakowanie	89
5.4. Czystsza produkcja	92
6. Strategie środowiskowe przedsiębiorstw	99
6.1. Istota strategii środowiskowych	99
6.2. Strategie środowiskowe przedsiębiorstw wobec generowanych zanieczyszczeń	102
6.3. Strategie rynkowe	105
6.4. Strategie wobec zmian klimatycznych	108
Podsumowanie	110
Literatura	112